

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: DK-10P/17/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5423200594
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Novotná
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5423200594.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo sudkyňou Mgr. Andreou Novotnou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: E. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, maloleté dieťa zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny T. O., dieťa rodičov - matka: A. T., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom T. O., X. XXXX/XX (ktorá adresa je zároveň adresou na doručovanie písomností), bývajúca na adrese: T. O., Na X. XXXX/X a otec: H. O., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom T. O., S. Q. XXXX/XX, bývajúci na adrese: T. O., P. M. XXXX/XX-XX (ktorá adresa je zároveň adresou na doručovanie písomností), v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Otec je povinný platiť na výživu maloletého E. O., nar. XX.XX.XXXX po 150,- eur mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom 01.09.2023.

II. Vo zvyšnej časti súd návrh matky na zvýšenie výživného zamietla.

III. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu T. O. č.k. XP/XX/XXXX-XX zo dňa 15.12.2020 v časti ohľadne výšky výživného na maloletého E. O., nar. XX.XX.XXXX.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Dolný Kubín (od 01.06.2023 Okresný súd Námestovo ako tunajší súd) osobne dňa 19.05.2023 matka žiadala, aby súd zvýšil výživné zo strany otca na maloletého E. na sumu 200,- eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

2. Uvedený návrh odôvodnila tým, že od posledného rozsudku sp.zn. XP/XX/XXXX zo dňa 15.12.2020 sa zmenili pomery ako na strane maloletého, tak aj na jej strane. Uviedla, že maloletý navštevuje predškolské zariadenie MŠ E. v T. O., pričom od septembra 2023 bude navštevovať 1. ročník Základnej školy P. O. v T. O.. Náklady na zabezpečenie jeho potrieb od posledného rozhodnutia značne stúpli. S maloletým sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti otca do podnájmu. Ona je aktuálne zamestnaná v spoločnosti O. metal, s.r.o., T. O.. Otec jej na výživu maloletého prispieva stanoveným výživným vo výške 100,- eur mesačne, čo je v súčasnosti nepostačujúce na pokrytie nákladov na starostlivosť o maloletého.

3. Uznesením č.k. 10P/17/2023-12 zo dňa 31.05.2023 tunajší súd postupujúc podľa § 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom a účinnom znení (ďalej len „Zákon o rodine“) a § 117 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) ustanovil maloletému E. pre toto konanie opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny T. O.. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.06.2023.

4. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 13.09.2023 v prítomnosti oboch rodičov a opatrovníka maloletého dieťaťa.

5. Keďže matka na pojednávaní dňa 13.09.2023 navrhla zmenu návrhu v tom smere, že výživné na maloletého navrhuje zvýšiť na požadovanú výšku počnúc dňom 01.09.2023, kedy maloletý E. nastúpil do 1. ročníka základnej školy, súd postupujúc podľa § 142 CMP na uvedenom pojednávaní takúto zmenu návrhu pripustil.

6. Matka na pojednávaní vo výpovedi uviedla, že maloletý E. počnúc dňom 01.09.2023 nastúpil do 1. ročníka základnej školy. V súvislosti s jeho nástupom do školy mala zvýšené výdavky, ktoré si spočítala na celkovú sumu zhruba 150,- eur. Len školská taška stála 70,- eur. Tú mu kúpila ešte na Vianoce minulého roku, pretože nechcela, aby mala takýto veľký výdavok teraz v septembri, keď vedela, že bude kopec ďalších výdavkov. Ďalej mu kúpila peračník a pomôcky na písanie do školy. Tiež ďalšie potrebné veci v papiernictve. Tieto ju stáli zhruba 60,- eur. Z mesta dostali príspevok pre prváka vo výške 50,- eur, ktorý na to použila, takže sama musela na tieto výdavky doplatiť ešte 10,- eur. Tiež musela synovi kúpiť dve vrecká do školy, a to na papuče a na telesnú, pričom jedno takéto vrecko stálo 5,- eur. Poplatok za ZRPŠ do školy činil 29,- eur. Obedy v škole stoja 12,- eur mesačne, školský klub ďalších 12,- eur mesačne. Tiež musela synovi kúpiť telesnú a nové oblečenie do školy, ktoré mu zakúpila v PEPCU. Celkové jej výdavky len v súvislosti s nástupom Olivera do školy teda činili ňou vyššie uvedenú sumu 150,- eur. Okrem týchto výdavkov platí synovi pravidelne poisťku 35,- eur. Syn býva často chorý, jedná sa o nachladnutia, takže mu zakupuje lieky v mesačnej výške okolo 20,- eur. Hygiena pre syna ju stojí 20,- eur mesačne. Strava pre syna činí 200,- eur mesačne. Musí mu teraz kupovať rôzne desiaty do školy, takže si to spočítala, že strava pre neho činí spomínaných 200,- eur mesačne. To ešte nepočíta stravu pre ňu. So synom žije v prenajatom byte, za ktorý platí 100,- eur mesačne. Celková výška mesačného nájmu síce činí 500,- eur. Jej bývalý partner jej však pomohol a väčšinu nájomného im predplatil dopredu, takže do konca novembra tohto roku má vyplatenú prevažnú časť nájomného a ona hradí len časť v sume 100,- eur mesačne. Byt má prenajatý od M. F.. Ona otcovi nehovorí o tom, že má nejaké mimoriadne výdavky v súvislosti so synom. Jednoducho si to rieši sama. Vie, že by jej aj tak na to neprispel. Všetky povinnosti v súvislosti so synom sú len na nej. Syn sa chodí k otcovi len zabávať. Keď je potrebné niečo urobiť do školy, otec to nerieši. Napríklad minule sa musela učiť so synom do školy básničku a otec ho lákal von, že je vonku veľa detí. Otcovi síce teraz povedala, že má veľké výdavky v súvislosti s nástupom syna do školy, ale ostalo to bez odozvy. Otec synovi kúpil tenisky. Ona mala ešte teraz ďalšie zvýšené výdavky v súvislosti so zaplatením poplatku za smeti, čo stálo dohromady 60,- eur, teda 30,- eur za ňu a 30,- eur za syna. Iné výdavky už nemá. Vzťah má otec so synom asi dobrý. Kupuje mu síce rôzne veci nad rámec, ale sú to podľa nej zbytočnosti. Napríklad teraz mu kúpil hodinky za 80,- eur, čo nechápe na čo, keď ich syn ako prvák nepotrebuje. Otec sa so synom stretáva často. Ona im to vždy umožní. Syn chodil napríklad k otcovi hocikedy večer na prespatie a ráno ho otec odviezol predtým do škôlky a teraz do školy. Už to však teraz tak nebudú môcť robiť, pretože syn má učenie do školy a u otca toho moc neurobí. Syn chodil k otcovi aj na víkendy od piatku do nedele. Ona totižto ešte v sobotu chodí upratovať chaty na O. holi, aby si privyrobila nejaké peniaze. Má 5,- eur na hodinu. Takto si za sobotu privyrobí zhruba 20,- eur.

7. Otec na pojednávaní vo výpovedi uviedol, že on býva v prenajatom mestskom byte, za ktorý platí 200,- eur mesačne vrátane všetkých poplatkov spojených s bývaním. Potom platí matke výživné na syna vo výške 100,- eur mesačne. Má telefón, za ktorý platí cca 27,- eur mesačne. Výdavky má tiež samozrejme na stravu, ale nemá to nejako popočítané. Pomáhajú mu aj jeho rodičia, ku ktorým chodí každú nedeľu na obedy. Keď má u seba syna, chodia k nim na obedy spolu. Okrem toho spláca splátku úveru vo výške 200,- eur mesačne. Jedná sa o spotrebiteľský úver, ktorý si zobral asi pred piatimi rokmi. Tieto peniaze sa jednoducho minuli na bežný život. Teraz vie, že to bola hlúposť zobrať si takýto úver vo výške 14.000,- eur. Zobral si ho ešte v čase, keď s matkou žili v spoločnej domácnosti. Boli vtedy mladí, peniaze sa minuli. Iné výdavky už asi nemá. Keď je syn u neho, synovi kupuje, čo treba. Minule mu kúpil tenisky, ponožky, mikinu a tiež tričko. Platby, ktoré je potrebné na syna uhrádzať, hradí matka. Veď jej na to platí mesačné výživné na syna. Má tým na mysli platby predtým za škôlku a teraz za školu. Veď aj ona má dať na syna 100,- eur mesačne a zo sumy 200,- eur mesačne sa už dajú doplatiť potrebné platby na syna. So synom má veľmi dobrý vzťah. Sú spolu veľmi často, aj v týždni, aj cez víkendy. Veľmi dobrý vzťah majú so synom aj jeho rodičia. Veľmi mu pomáhajú so starostlivosťou o neho. Aj jeho mama mu kupuje rôzne veci. Aj rôzne lieky, keď je chorý. On synovi kupuje často hračky. Je vyučený ako mechanik strojov a zariadení. Ukončil učňovku na Kňazej. Vyučil sa teda ako strojár. To bola však chyba, nebavilo

ho to. Baví ho práca s drevom, ktorú robí teraz. Síce tam moc nezarobí, ale jeho takáto práca naplňa. Jednoducho sa našiel v takejto robote. Nevie si predstaviť, že by chodil pracovať niekde na tri zmeny. Nevyhovoval by mu ten stereotyp. Jeho pracovný čas je v zime od 07.00 do 16.00 hod. a v lete dlhšie, pretože je vidno, teda od 07.00 do 17.30 hod.. Inú lepšie platenú prácu si nehľadá, pretože ani nevie, kde by si ju mal hľadať. Nebol sa informovať ani na úrade práce. So synom trávi čas tak, že sú von, buď niekde na ihrisku alebo niekde na bicykli. Chodia spolu aj do aquaparku. Tiež chodia do rodinného domu jeho starkej, ktorá už zomrela, na Banisko, kde chodia do záhrady kosiť a tak. Synovi nedávno kúpil hodinky preto, aby mal na syna dosah, keď už syn bude chodiť von sám, aby mu mohol zavolať. Je to pre jeho bezpečie. Z hračiek mu kupuje hlavne lego, pretože syn je na to veľmi šikovný a baví ho to.

8. Opatrovník maloletého dieťaťa na pojednávaní uviedol, že s ohľadom na skutočnosť, že od posledného rozhodnutia súdu - rozsudku zo dňa 15.12.2020 došlo k výraznej zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa, ktoré teraz od septembra nastúpilo na prvý stupeň základnej školy, čím sa zvýšili výdavky matky na jeho výživu, navrhol výživné na maloleté dieťa zvýšiť na sumu 150,- eur mesačne.

9. Súd vo veci ďalej vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v spise, a to s rodným listom maloletého, s potvrdeniami o výške príjmov rodičov a so správou opatrovníka maloletého dieťaťa zo šetrenia rodinných pomerov. Zároveň sa súd oboznámil s pripojeným spisom Okresného súdu T. O. sp.zn. XP/XX/XXXX.

10. Vykonaným dokazovaním bol zistený nasledovný skutočný a právny stav:

11. Maloletý E. O., nar. XX.XX.XXXX pochádza z nemanželského vzťahu jeho rodičov - matky A. T., rod. T., nar. XX.XX.XXXX a otca H. O., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu T. O. č.k. XP/XX/XXXX-XX zo dňa 15.12.2020 bola schválená dohoda rodičov, na základe ktorej bol maloletý E. zverený do osobnej starostlivosti matky s tým, že toto dieťa budú zastupovať a spravovať jeho majetok obaja rodičia, otec sa zaviazal platiť na výživu tohto dieťaťa po 100,- eur mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom vyhlásenia uvedeného rozsudku, otec sa zároveň zaviazal na splatenie zameškaného výživného vo výške 100,- eur a o styku otca s maloletým sa rodičia dohodli tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým E. neobmedzene. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 04.01.2021. V čase vydania uvedeného rozsudku priemerný čistý mesačný príjem matky činil 500,- eur. Priemerný čistý mesačný príjem otca vtedy činil 559,84 eur. V súčasnosti maloletý E. býva stále s matkou, pričom s otcom sa stretáva, na základe dohody rodičov, často (v týždni a aj cez víkendy, kedy u otca aj prespáva). Súčasný príjem matky zo zamestnania (príjem za obdobie od 01.01.2023 do 31.08.2023) činí v priemere 645,30 eur mesačne v čistom. Z výpovede matky vyplynulo, že si ešte po sobotách chodí privyrábať upratovaním, z čoho má príjem 20,- eur za sobotu. Súčasný príjem otca zo zamestnania (príjem za obdobie od 01.01.2023 do 31.07.2023) činí v priemere 646,80 eur mesačne v čistom. Maloletý E. teraz od septembra 2023 nastúpil do 1. ročníka základnej školy.

12. Podľa § 62 Zákona o rodine ods.:

1/ Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

2/ Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

4/ Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

13. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa § 78 Zákona o rodine ods.:

1/ Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

3/ Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

15. Po zhodnotení vykonaného dokazovania súd zistil, že od posledného rozhodnutia o výživnom - rozsudok Okresného súdu T. O. č.k. XP/XX/XXXX-XX zo dňa 15.12.2020 (kedy bola na základe súdom schválenej dohody rodičov určená vyživovacia povinnosť otca voči maloletému E. vo výške 100,- eur mesačne) uplynula doba 2 roky a 9 mesiacov, pričom sa dosť podstatne zmenili pomery na strane maloletého E., ktorý je nielen vekovo starší, ale zároveň nastúpil do 1. ročníka základnej školy, čím matke vzrástli výdavky na jeho výživu najmä v súvislosti so zabezpečovaním školských pomôcok a rôznych poplatkov súvisiacich so školou. Vykonaným dokazovaním bolo síce preukázané, že otec sa s maloletým stretáva často a tiež mu kupuje rôzne veci, avšak bremeno osobnej starostlivosti o maloletého je prevažne na matke, ktorá takmer výlučne sama rieši všetky záležitosti týkajúce sa školy a rovnako matka sama hradí všetky nevyhnutné výdavky spojené so školou, pričom otec maloletému kúpi len to, čo zväži sám (najmä teda hračky, len príležitostne nejaké oblečenie). Pokiaľ ide o súčasné príjmy rodičov zo zamestnania, tieto sú u oboch v podstate v rovnakej výške, pričom od posledného rozhodnutia súdu o výživnom vzrástli len minimálne. Pokiaľ ide o matku, z jej výpovede vyplynulo, že napriek tomu, že má v osobnej starostlivosti maloletého, snaží sa zvýšiť si svoj príjem ešte tým, že chodí soboty upratovať, z čoho má príjem 20,- eur za sobotu. Naopak otec, ktorý vypovedal, že jeho pracovný čas činí v zime od 07.00 do 16.00 hod. a v lete ešte dlhšie od 07.00 do 17.30 hod., sa paradoxne uspokojí s mesačným príjmom v priemere 646,80 eur v čistom, pričom inú - lepšie platenú prácu si nehľadá odôvodňujúc to tým, že táto doterajšia práca ho naplňa (baví ho práca s drevom). Podľa názoru súdu je teda v schopnostiach a možnostiach otca, ktorý je vyučený ako strojár, dosahovať pri pracovnom čase 9 hodín, resp. 10,5 hodín, vyšší príjem, z ktorého by mohol platiť súdom určené výživné. Preto súd výživné na maloletého E. zvýšil na sumu 150,- eur mesačne, ktorú zároveň považuje za zodpovedajúcu odôvodneným potrebám maloletého (matka inak neuvádzala žiadne mimoriadne výdavky na maloletého). Pri určení takejto výšky výživného súd zároveň prihliadol aj na rast životných nákladov v poslednom období. Výživné na takúto sumu, v súlade so zmeneným návrhom matky, zvýšil počnúc 01.09.2023, kedy maloletý nastúpil na 1. stupeň základnej školy, s čím matke nastal nárast výdavkov na hradenie školských pomôcok a poplatkov súvisiacich so školou. Zameškané výživné tak nevzniklo. Vo zvyšnej časti súd potom návrh matky na zvýšenie výživného (matka požadovala zvýšiť výživné až na sumu 200,- eur mesačne) ako nedôvodný zamietol.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 a 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších zmien.